

de l' Hisenda, ni les condicions de les forces públiques han millorat poch ni molt, tot segueix igual, ab la mateixa virtualitat pera engendrar nous desastres tant bon punt la ocasió's presenti.»

Es veritat lo que diu el *Diari de Catalunya*, pero no es exacte de que no 'ns quedi cap colonia per perdre. Deixant apart de que hi han coses que sense ser colonies també's poden perdre y l' historia ens ensenya que 'ls politichs espanyols també tenen talent per perdreho, com per exemple els Països Baixos, Rosselló, etc, encara ens hem trobat mitj oblidada, com una pessa de cinch céntims dins del folro de la butxaca, una petita colonia que podém y debém perdre pera no desmentir la tradició. Es Fernando Po.

Casi oblidada aquesta preciosa isleta en mitj del mar africá havia sigut darrerament ovirada per una congregació relligiosa catalana que hi havia establert residencies, comensant una improba tasca de civilisació que donava bons resultats gracies al constant heroisme dels seus apóstols. Vegent aquests que la riquesa de la isla era sols explotada pera factories estrangeres, interessaren á alguns capitalistes catalans pera que s' hi establissin com ho feren alguns, comensant la isla á prosperar, donchs sembla que alló es una mena de paradís terrenal.

Pero 'l govern se n' ha adonat y aquí ve alló de les deprecacions y tiranies de que's fan menció en els párrafos transcrits. De primer entuvi vinga un decret equiparant els productes de la colonia als productes estrangers, negántlosi les franquicies dels productes peninsulars. Aquesta disposició es de tota confiança y ben pobada, ja que doná excel·lents resultats pera la perdua de Cuba. Després,

els periódichs van plens de les tiranies y exaccions de les autoritats d' allí, que semblan proposarse exclussivament arruinar als infelissos que han tingut l' idea d' anar á exposar allí la seva salut, y 'ls seus capitals.

Y aixís anem passant y *tirant*.

La reyna d' Inglaterra ha mort. Era 'l monarca més vell, el que ha governat més anys y 'l més poderós de tots els actuals. Li atribueixen els seus admiradors un talent escepcional y la gloria d' haver dut al seu país al major grau de poderiu á que hagi arribat may cap imperi del mon. No s' ha pas de ser cap sabi pera compendre que aixó es exagerat. En lloch com á Inglaterra, bressol del régim constitucional, es el soberà una figura purament decorativa. Valguin á la Inglaterra sos grans politichs y son poble essencialment governamental y de reynes Victories ne trobará á cada girant de cantó. Y sino vegin el que ara puja al trono que dista molt de ser home de govern, ja que tota la vida l' ha passada entre deutes y males companyies y pera 'l cas servirá tant com la seva mare.

Aquesta era una bona senyora model de mares y d' esposes y que estimava als seus vassalls. Es de creurer que si hagués tingut més influencia sobre 'l govern de la nació, hauria evitat iniquitats com la guerra del Transval, que diu que li ha amargat els darrers moments de la seva vida.

R. I. P.

X.

